

Pünkösöd után XIV. vasárnap. Nagymise.

Az isteni gondviselés.

K.K.T. Még valamikor régen történt: Londonból New York felé ment egy utasszállító hajó. Az utasok között volt a hajóskapitány családja is. Borzalmas vihar tört ki a nyílt tengeren. A hajót a hullámok majd erre, majd arra az oldalra döntötték. Az utasok egymásba kapaszkodva várták rémült tekintettel, kétségbeesve a szomorú véget. És ebben a rémült helyzetben, amikor mindenki elvesztette a megmenekülés reményét, az utasok között felhangzik a hajóskapitány kislányának csengő nyugodt hangja: Apukám fönt van a kormánynál? Természetesen – mondja az édesanya. Hát akkor mit féltek? Apuka erős, és ha ő tartja kezében a kormányt, akkor nincsen semmi baj.

Ezt a leghatalmasabb mennyei Atyában vetett gyermeki bizalmat akarja megértetni és megtanítani hallgatóival és követőivel, amikor a mai evangélium szavaiban óvva int bennünket a felesleges aggodalomtól, és a túlzó anyagi gondoktól.

K.K.T. Nagyon tévedne az, aki azt hinné, hogy a mi isteni tanítómesterünk a mai evangéliumban a földi dolgokról való gondoskodást ítéli el, és törvénybe iktatná a munkakerülést, a tétlenségről, a lustaságról zengne dicsőítő himnuszt. Nem. Más megtehetné, de az a Krisztus nem, aki siet kijelenteni: az én Atyám mindezideig munkálkodik, és én is munkálkodom. Az a Krisztus nem ítélné el a földi dolgok megszerzéséért való harcot, aki a teljes Szentháromság kebelén az emberi élet elindításakor beledörög a bűnbeesett emberiség fülébe: Arcod verejtékével fogod enni a mindennapi kenyeret, amíg csak vissza nem térsz a földre, amelyből alkottattál. Krisztus megértője a mindennapi kenyér gondjának, ezért veszi bele a legszentebb imádságba: a mi mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma; ezért teremt két alkalommal is csodálatos módon kenyeret az éhező embertömeg számára. Krisztus igényelte is földi életében az anyagi javakat, ezért jegyzik meg róla az evangéliumok, hogy születésekor nem volt helye a városban és kénytelen megelégedni az állatok istállójával. Majd később ő maga emberi szívével átérezve a nincstelenség keserű érzetét, panaszra fakad, amikor mondja: A rókáknak barlangaik vannak, s a madaraknak fészük, az Emberfiának pedig nincs hova lehajtania fejét. Krisztus élete példájával, tanításával a serény, szorgalmas munkát, a maguk és mások anyagi értékeinek megbecsülését hirdette. Lánglelkű apostola, Szent Pál, pedig hirdeti az egész világnak, aki nem dolgozik, az ne is egyék. Valóban nagy istenkísértés volna kezeinket télenül összefonva várni az Isten áldását, segítségét.

Mégis, mit akar mondani számunkra a mai szent evangéliumi szakasz? Mire céloz, amikor fölhívja figyelmünket az ég madaraira és a mezők liliomaira? Mindenekelőtt azt, hogy a mindennapi verejtéken, fáradságon túlmenően ne felejtsük el, hogy létünknek minden pillanatában Isten kezében vagyunk, a mindennapi megélhetésért folytatott küzdelemben beletemetkezve el ne tévesszük szem elől: fölöttünk egy gondviselő jó Atya van, akire bizton támaszkodhatunk életünk minden aggodalma, verejtéke, gyásza és öröme közepette. És ne felejtsük el: ez a legmélyebb felelet, mely választ ad életünk sok nyugtalanító kérdésére, égető gondjainkra, szenvedéseinkre és örömeinkre: Isten kezében van sorsom, az ő kezében van az én életem. Ő tart fenn bennünket és az egész világot: a mennybolt sok-sok ezer csillagát csak úgy mint a levegő madarait, a mezők liliomait. Nemcsak kezében tart, hogy gyönyörködjön bennünk, de gondunkat is viseli. Erről a gondviselésről szól a mai evangélium.

A legelső gondolat, amely a mai evangélium nyomán felöltik bennünk: Ha Isten a mi mennyei Atyánk, akkor nincs mitől félnünk mert bizonyára gondunkat viseli. Isten és Gondviselés oly szorosan összetartoznak, hogy egymás nélkül nem is létezhetnek. Aki tagadja a gondviselést, az egyúttal Istent is tagadja. Aki hisz Istenben, annak hinnie kell az isteni gondviselésben is. Akinek gondja volt rám, mielőtt lettem volna, akkor hagyna magamra, amikor létezem, amikor élek.

Nézd mit jelent a földművelő ember számára az a föld, amelyet az ő verejtéke tett termővé, az az állat, melyet ő maga nevelt fel, a ház, amelyet ő maga épített fel. Mindenki rajongva szereti kezének alkotását, hiszen lelkét vitte belé. Csak az Isten ne szeretné, ne viselné gondját keze alkotásának, az embernek? Hiszen mikor megalkotta az embert, saját lelkéből lehelt belé életet. Irántunk való szeretete és gondoskodása készíti arra, hogy a mai evangélium szavaival bátorítson: ne aggódjatok, ne féljete, bízzatok. Nem azt mondja: Ne dolgozzál, ne törődjél a megélhetéssel, ne igyekezzél, ne fáradozzál, hanem azt mondja, ne félj. Vagyis dolgozzál, de Istenben bízva, verejtékezzél, de Istenre tekintve, fáradozzál, de mennyei Atyádra gondolva. Bízzál abban, hogy életednek kis hajója, melyben átevezed ezt a néhány évet, nem borul fel minden szélre. Bízzál a gondviselő Atyában, mert egyedül benne nem csalatkozol. Dehát kiben, miben is bízhatnál még? Izmos két karodban? Kevés, nagyon kevés az, mert máról holnapra elerőtlenedhet. Fiatalságodba? Hogy elrepül az! Életerődben? Mily törekeny edényben hordjuk azt! Az emberekben? Mily sokszor kell csalódnod bennük.

De az isteni Gondviselés hallatára eszünkbe jut az emberi életnek szomorú oldala is.

Hát ha Atyánk vagy, miért tűröd, miért engeded hogy gyermekeid egymást gyilkolják? Miért engeded, hogy az a csodálatos emberi ész, mely a technika csodáit szüli, az öldöklés szolgálatába álljon? Miért tűröd, hogy az erős emberi kéz, melyet munkára teremtettél, pusztításra és ütésre szoruljon ökölbe? Miért engeded, hogy a szív, melyet szeretetre alkottál, annyira tele legyen gyűlölettel? Gyarló emberi tekintetünkkel, amikor jól megy sorunk, mikor körülöttünk minden napsütéses és rózsás, nagyon a földhöz tapadunk, fölfelé, az ég felé csak bajban és megpróbáltatásban tekintünk. Valahogy úgy vagyunk, hogy mosolygós, megelégedett arcunkat a földi javaknak ajándékozzuk, s az ég felé, az Istennek csak síró, könnyes tekintetünk jut. Pedig inkább ilyenkor kellene magunk felé nézzünk. Olvassuk csak tovább a mai evangéliumot. Az Úr Jézus előre megfelel a lelkünk mélyén kavargó, égető kérdésekre: „ Keressétek először az Isten országát, és az ő igazságait...”

K.K.T. Ezért nem tudunk mi hinni sokszor az isteni gondviselésben, mert míg jól megy sorsunk, bizony eszünkbe sem jut Isten országát keresni. Amíg jól megy sorunk, ha imádkozunk is, ha templomba járunk is, talán a szentségekhez is néha, de a lelkünk mélyén mindig védekező magatartásban vagyunk Istennel szemben. Olyanok vagyunk sokszor, mint a játszózó gyermek, aki a játék izgalmában még az evésről is megfeledkezik, s mikor édesanyja hívja, nyugősen feleli: mindjárt. Ha ilyenkor elmarad az ebéd, az okos szűlőt nem a harag vagy a gondatlanság készíti az ebéd megtagadására, hanem a nevelő szeretet: Hadd tanulja meg a gyermek még a saját kárán is, hogy szűlei szavából, még akkor is, ha számára az pillanatnyilag kellemetlen, mindig csak a szeretet sugárzik feléje.

Így tesz velűnk is sokszor az Isten. Úgy látszik, mintha magunkra hagyna. Pedig nem. Csak Ő a legbölcsebb nevelő, aki sohasem erőszakolja ránk akaratát, hanem engedi, hogy a magunk kárán lássuk be, hogy amikor törvényeket szab, tilalomfákat állít fel, mikor megengedi, hogy emberek, családok és nemzetek áthágva parancsait fejjele rohanjanak a maguk vesztébe, kezét akkor is csak az irántuk való legmelegebb szeretet vezeti.

Az Atya törvényeket, de szabad akaratot is adott. V. Parancs.

K.K.T. A most felolvasott evangéliumi szakaszból érezzük meg Krisztusnak felénk kicsendűlő nagy szeretetét és gondviselését. És ne csak bajban, de az életnek derűs napjaiban is emeljük tekintetűnk a gondviselő Isten felé. Hiszen Uram, hogy te gondját viseled, nemcsak a levegő lakóinak, a mezők liliomjainak, de gondját viseled

kedves teremtményednek, az embernek is. Te gondoskodsz nemcsak a mindennapi kenyérről, de a mi örök sorsunkról is. Ámen.

Kőröstarján, 1966. szeptember 4.